

ස්පාඤ්ඤය, නිදහසේ ඉල්ලීම පූර්ව භංග කරන මිලිටරි පාලනයක් අටවයි

Spain imposes military rule in Catalonia to preempt independence bid

ඇමෙක්ස් ලැන්ටයර් හා අලිජන්ඩරෝ ලෝපෙස් විසින්
2017 ඔක්තෝබර් 28

කැටලෝනියාවේ පාර්ලිමේන්තු පාලනය තහනම් කරමින් ස්පාඤ්ඤ සෙනෙට් සභාව 26 දා, එරට ව්‍යවස්ථාවේ 155 වන වගන්තිය බලගන්වීම පිණිස 214ට 47ක් ලෙස නිල වශයෙන් ඡන්දය ප්‍රකාශ කළේය. ඒ අනුව, ස්පාඤ්ඤ අගමැති මරියානෝ රජෝයි වෙත, ඔහු ඔක්තෝබර් 21 දා කල කට්ටේදී ගෙනහැර දැක්වූ, දන්ඩන පියවර ක්‍රියාත්මක කිරීමට හා කැටලෝන ප්‍රාදේශීය ආණ්ඩුව තහනම් කර, මැඩ්රිඩ් පාලනයට පමනක් වග කියන ආණ්ඩුවක් ඇටවීම පිණිස පූර්න බලතල පැවරේ.

රජෝයිගේ දක්ෂිණාංශික මහජන පක්ෂයට (පීපී) පැහැදිලි බහුතරයක් ඇති සෙනෙට් සභාවේදී, 155 වන වගන්තිය ගැන විවාදයක් පැවැත්වුණි. විවාදයේ ප්‍රතිපලය ගැන කල්තියා දැන සිටි කැටලෝන පාර්ලිමේන්තුව, ස්වාධීනත්වය වෙනුවෙන් ඡන්දය දුන්නේය. අලුතෙන් ප්‍රකාශයට පත් කල සමුහාන්ඩුව රැක ගන්නා ලෙස ඉල්ලා එදින රාත්‍රියේ දහස් ගනන් විරෝධතාකරුවෝ, බාසිලෝනාහි කැටලෝන ආණ්ඩුවේ ගොඩනැගිලි වටකරගෙන සිටියහ.

සෙනෙට් සභාවේදී 26 දා පැවති ඡන්දය සලකුණු කරන්නේ, බටහිර යුරෝපයේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලන රූපාකාරයන්ගේ බිඳ වැටීම හා ආඥාදායකත්වය කරා යලි හැරීමයි. එහි දුරදිග යන ඇඟවුම් පවතී. ස්පාඤ්ඤයේ දේශපාලන පර්යාය නිර්මාණය කලේ වසර 390 පෙරය. 1939-1978 කාලයේ පැවති, ජෙනරාල් ෆ්‍රැන්කිස්කෝ ෆ්‍රැන්කෝ තන්ත්‍රය විසින් අටවන ලද ෆැසිස්ට් තන්ත්‍රයෙන් රනියා සංක්‍රමනයක් ලෙස හැඳින්වූ එය, මුලමනින්ම කුඩුපට්ටම් වී ගියේය. යුරෝපීය සංගමයේ (යුසං) හා වොෂින්ටනයේ පූර්න සහාය ඇතිව මැඩ්රිඩ් ආණ්ඩුව අරමුණු කරන්නේ, මිලිටරියේ හා පොලිසියේ සහාය ඇතිව, ඒක පාර්ශවික නියෝග මගින් මිලියන 7ක් වන කැටලෝන වාසීන් පාලනය කිරීමටය. ඒ අතර ප්‍රදේශය පුරා හදිසි නීතිය පැනවීමට 116 වන වගන්තිය බලගන්වීමේ අයිතිය ද තබා ගනියි.

කම්කරු පන්තියේ මූලික අවශ්‍යතා ආරක්ෂා කිරීම පිණිස කැටලෝනියාවේ මර්දනයට අධිෂ්ඨානවත් දේශපාලන විපාර්ශවයක් අවශ්‍ය කෙරේ. ඒ කැටලෝනියාවේ ද ස්පාඤ්ඤය පුරා ද කම්කරුවන් මත යුරෝපීය මූල්‍ය වංශාධිපතිත්වයේ නියෝග ක්‍රියාත්මක කිරීමත් සමග රැඹර ස්නානයක අනතුර මතුව ඇති තත්වය තුලය.

යුසං සභාපති ඩොනල්ඩ් ටස්ක් 26 දා විවිටර් සටහනකින්, "යුසං කිසිවක් වෙනස්වී නැත. ස්පාඤ්ඤය

අපේ සහකරුවා ලෙස සිටිනු ඇත" යනුවෙන් පවසමින්, 155 වන වගන්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට යුරෝපීය බලවතුන්ගේ සහයෝගය ගැන යලි සහතික විය. ටස්ක් නරුම ලෙස කියා සිටියේ මැඩ්රිඩය, "විවාදයේ බලය මිස බලයේ විවාදය යොදා නොගනු" ඇති බවයි.

155 වන වගන්තිය පනවන ලෙස ඉල්ලා සෙනෙට් සභාවට කල කට්ටේදී රජෝයි, "වෙනත් විකල්පයක් නැතැයි" පැවසීය. "එවන් තත්වයකදී විය හැකි හා එබැවින් කල යුතු එකම දේ, නීතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට නීතිය යොදාගැනීමයි." තම ආණ්ඩුවට පහත දැක්වෙන අරමුණු ඇති බව ඔහු පැවසීය. කැටලෝනියාවේ "නීතිය හා සාමය කරා යලි එළඹීමේදී ජනතාවගේ විශ්වාසය යලි දිනාගැනීම, ආර්ථික වර්ධනයේ ඉහල මට්ටමක් පවත්වාගෙන යාම හා රැකියා සැපයීම, ව්‍යවස්ථාපිත නියමයන්ට අනුකූලව මැතිවරණ සංවිධානය කිරීම."

ඔවුන් කියන පරිදි, "කැටලෝනියාව ස්පාඤ්ඤ අධිරාජ්‍යවාදයෙන් නොව අප ආරක්ෂා කල යුත්තේ, තමන්ට කැටලෝනියාව හිමි වූනොත්, ක්‍රියාත්මක වනවා ඇති නොඉවසිය හැකි සුලුතරයේ මෝස්තරයෙනි."

කැටලෝනියාවේ ආඥාදායකත්වයක් පිලිබඳව රජෝයිගේ කටා අමු මුසාවන්ය. සති කිහිපයකට පෙර ස්පාඤ්ඤ මාධ්‍ය "න්‍යෂ්ටික විකල්පයක්" ලෙස හැඳින්වූ 155 වන වගන්තිය බලගන්වීම හැරෙන්නට අන් විකල්පයක් නැතිය යන ඔහුගේ ප්‍රකාශය, අභූතයකි. ස්කොට්ලන්තය 2014දී බ්‍රිතාන්‍යයෙන් නිදහස් වීමේ ජනමත විමසුමක් පැවැත්වීය. කැනඩාවේ ක්විබෙක් පලාත 1980 හා 1985 දී එවැනි ජනමත විමසුම් පැවැත්වීය. එහෙත් ඔක්තෝබර් 1 දා කැටලෝනියාවේ වෙන්වීමේ ජනමත විමසුම කාලයේ රජෝයි කලාක් මෙන් දස දහස් ගනනක් පැරාමිලිටරි පොලිසිය යෙදවීමට ලන්ඩනයේ හෝ ඔටාවාහි ආණ්ඩු කලබල වූයේ නැත. එසේම ඔවුන් වෙන්වීම බලහත්කාරයෙන් පූර්ව භංග කලේ ද නැත.

එක දිගට ගැටුම ඇවිලවීමට තුඩුදෙන පරිදි ජනමත විමසුම කඩාකප්පල් කිරීමට පොලිස් බලඇති යෙදවීමෙන් පසුව, අර්බුදයේ වගකීම කෙලින්ම පැටවෙන්නේ මැඩ්රිඩ් ආණ්ඩුව මතය. ඔක්තෝබර් 19 දා කැටලෝන ජනාධිපති කාලෙස් පියුඩිමොන්ට්, ස්වාධීනත්වය සඳහා පියවර ගැනීම අත්හිටුවා සාකච්ඡා සඳහා මැඩ්රිඩ් ආණ්ඩුවට ආයාචනා කලේය. එහෙත් මේ ඉල්ලීම තනි මතයට ප්‍රතික්ෂේප කර ජෝඩ් සන්චෙස් හා ජෝඩ් කියුසාට් යන කැටලෝන ජාතිකවාදී දේශපාලඥයින් සිරගත කිරීම හා 155 වන වගන්තිය බලගන්වීමට ක්‍රියාකිරීම මගින් ස්පාඤ්ඤ ආණ්ඩුව, බාසිලෝනාවේ කැටලෝන ජාතිකවාදීන් නිදහස ප්‍රකාශ කරන මාවතට ඇද දැමීය.

“නීතිය හා සාමය, මැතිවරණ හා ආයතනික නීත්‍යානුකූලභාව” පිලිබඳ රජයේ කටයුතු, ප්‍රජාතන්ත්‍ර හා ව්‍යවස්ථාපිත පාලනය ආරක්ෂා කිරීමේ නාමයෙන් ආඥාදායකත්වයට කොන්දේසි සකසා ගැනීමට යොදන ප්‍රයෝගයකි. තම න්‍යායපත්‍රය ක්‍රියාවට නැගිය හැක්කේ රාජ්‍ය ත්‍යාග හා මර්දනය තුළින් පමණක් බව ස්පාඤ්ඤ ආන්ඩුව හොඳින්ම දැන සිටියි.

ඔක්තෝබර් 21 දා රජයේ කටයුතුට අනුව, කැටලාන් අයවැය, ආන්ඩුව, අධ්‍යාපන ක්‍රමය, පොලිසිය හා පොදු මාධ්‍යවල පාලනය අල්ලා ගැනීම ඔහුගේ අරමුණයි. මෙම පියවර මිලියන සංඛ්‍යාත ජනතාවගේ දැඩි විරෝධත්වයක් අවුල්වන අතර මධ්‍යම ආන්ඩුව ඒවා බලහත්කාරයෙන් මැඩීමට සූදානම් වේ. අසල්වැසි ප්‍රදේශවල රඳවා ඇති පැරාමිලිටරිය, යාන්ත්‍රික බලඇණි හා අනෙකුත් හමුදා කොටස්, කැටලෝනියාවට මැදිහත් වීමට සූදානම්ව සිටී.

විරෝධතා හා සිවිල් නීති කඩකිරීම් පැතිරයද්දී මධ්‍යම ආන්ඩුව, කැටලාන් රාජ්‍ය සේවකයින් “ඉක්මනින්ම” තොග පිටින් රැකියා වලින් නෙරපීමට සූදානම්වේ. “පැවති අකාරයේ විනයානුකූල පරිපාටි නොතකා” කම්කරුවන් විනයගත කිරීමට ස්පාඤ්ඤ සෙනෙට් සභාව 26 දා නීති අවසරය ලබාදුන්නේය.

සෙනෙට් ජන්දය පිලිබඳ සිය කැඩෙනටි සාකච්ඡාවෙන් පසුව, 26 දා රාත්‍රියේ පැවති මාධ්‍ය හමුවකදී රජයේ, කැටලාන් ආන්ඩුව නෙරපා හැර දෙසැම්බර් 21 දා මැතිවරණය පැවැත්වෙන බව නිවේදනය කළේය. එසේම ආන්ඩුව, වසර 30 දක්වා වන සිර දඬුවම් ලැබිය හැකි අපරාධයක් සේ සැලකෙන “කැරලි ගැසීමේ” චෝදනා, වත්මන් කැටලාන් ආන්ඩුවට හා පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීන්ට එල්ල කරනු ඇතැයි සහතික විය.

මෙම නිවේදන වලින් පෙන්නුම් කරන්නේ, ආන්ඩුව කැටලෝනියාවේ පැවැත්වීමට යන මැතිවරණ පිලිබඳ රජයේ කටයුතු, දැවැන්ත ප්‍රෝඩාවක් බවය. ඔහුගේ සැලසුම් ක්‍රියාත්මක වුවහොත්, මෙම මැතිවරණ පැවැත්වෙද්දී මහජන පක්ෂයට එරෙහි කැටලාන් දේශපාලන විපක්ෂයේ බොහෝ දෙනෙක් සිටින්නේ සිරගෙවල් වලය. තව ද මැතිවරණයෙන් කවුරු තේරී පත්වුනත්, ඔවුන්ට වාඩිවීමට සිදුවන්නේ, ප්‍රදේශීය ආන්ඩුවක නමක් හෝ සියලු ව්‍යවස්ථාදායක බලතල අහිමි කල මන්ඩලයකය. එයට සිදුවන්නේ නිෂ්ක්‍රීය ලෙස මධ්‍යම ආන්ඩුව සිය අභිමතය පරිදි ක්‍රියාකරන දෙස බලාසිටීමටය.

මැඩ්රිඩයේ හා නව කැටලාන් ආන්ඩුවේ ප්‍රමුඛ උත්සුකය වනු ඇත්තේ, කම්කරුවන්ට එරෙහිව දිගටම දරනු කප්පාදු පියවර පැනවීමයි. යුසං මැඩ්රිඩ් ආන්ඩුව වෙත 26 දා යවනු ලැබූ ලිපියකින්, තවදුරටත් ස්පාඤ්ඤ පොදු විශුද්ධි කපමින්, අයවැය හිඟය දුදේනින් සියයට 2.2 දක්වා අඩු කරන ලෙස දැනුම්දී ඇත. ආර්ථික ඇමති හා භාණ්ඩාගාර ඇමති දෙපොල පිලිතුරු වශයෙන් නිකුත් කල නිවේදනයකින්, තමන් “අයවැය ස්ථාවරත්ව අරමුණු ඉටුකර ගැනීමට අවශ්‍ය සියලු පියවර ගන්නා බවට සහතික” වී ඇත.

ස්පාඤ්ඤ ආඥාදායක පාලනයකට මාරුවීම, කම්කරු පන්තියට තියුනු හා හදිසි අනතුරු ඇඟවීමකි. ස්ට්‍රෙක්වාදින් සෝවියට් සංගමය විසුරුවා හැරීමේ, විශේෂයෙන්ම 2008 වෝල් විදියේ බිඳ වැටීමේ තැන් පටන් දශක ගනනක දරනු කප්පාදු, අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධ හා යුරෝපය පුරා නීතිය හා සාමය ඉදිරියට ගෙනයාමේ පියවර, ධනපති පාලනයේ මාරාන්තික අර්බුදයක් නිර්මාණය කර ඇත. යුරෝපය පුරා මිලියන දසීම් ගනනක් කම්කරුවෝ විරැකියාවෙන් පෙළෙති. පාලක පන්තිය පුපුරන සුලු මට්ටමක පවතින සමාජ නොසංසුන්තා ගැන දනිති. විරෝධතාවන්ට මුහුණදෙන ඔවුන්ගේ ප්‍රතිචාරය, වේගයෙන් ආඥාදායක ක්‍රමෝපායන්ට පැන ගැනීමයි.

ආඥාදායක ස්වරූපයේ පාලන ක්‍රමයන් කරා යලි හැරීමට එරෙහිව, කැටලෝනියාවේ ද ස්පාඤ්ඤයේ ද යුරෝපය පුරා ද කම්කරුවන් අරගලයකට බලමුලු ගැන්වීම, අද දවසේ තීරණාත්මක ප්‍රශ්නය බවට පත්වේ.

ස්පාඤ්ඤ භෞමික අඩන්ඩිතාව ආරක්ෂා කිරීම මත පදනම්ව, ජනතාව මිලිටරි මර්දනයකට යටත් කරන ආඥාදායකත්වයක් දෙසට හැරීම යුක්තිසහගත කරන සියලු උත්සාහයන් කම්කරුවන් විසින් ප්‍රතික්ෂේප කල යුතුය. අයිබිරියන් අර්ධද්වීපයේ හා යුරෝපයේ එක්සත්කම ඇතිකල හැකි එකම ප්‍රගතිශීලී ක්‍රමය, යුද්ධයට හා ආඥාදායකත්වයට එරෙහිව සමාජවාදය සඳහා විප්ලවවාදී හා ජාත්‍යන්තරවාදී අරගලයකට කම්කරු පන්තිය මෙහෙයවා ගැනීම පමණි.

වෘත්තීය සමිති නිලධරය ද “වමේ” යයි කියා ගන්නා ධනපති පක්ෂ ද ඇතුලු සමස්ත පාලක සංස්ථාපිතයටම විරෝධය මෙන්ම ඉන් ස්වාධීනවීමේ පදනම මත කම්කරු පන්තිය අරගලයට බලමුලු ගැන්වීම සිදුවිය යුතුය. කම්කරු කොමිසම් වැනි බලවේග ද වෘත්තීය සමිති හා ස්පාඤ්ඤයේ පොඩිමොස් පක්ෂය ද රජයේගේ ආඥාදායකත්ව ව්‍යායාමය සමග ඒකාබද්ධ වෙමින් සිටිති.

පොඩිමොස් ප්‍රධාන ලේකම් පැබ්ලෝ ඉග්ලේසියා, කැටලාන් මැතිවරණය ගැන රජයේගේ ප්‍රකාශයට වක්‍ර ලෙස සහාය දක්වමින්, සෙනෙට් සභාවේ ජන්දයට ප්‍රතිචාර දැක්වූයේ, මෙහිදීවත් “මර්දනයකින් තොරව” කටයුතු කල යුතු බව කියමිනි. මධ්‍යම ආන්ඩුව මර්දනයට සූදානම් වෙද්දී මධ්‍යස්ථ ආස්ථානයක් ගනිමින් ඔහු පැවසුවේ: “තනිමතයට එනම්, කැටලානයේ ස්වාධීනත්ව ප්‍රකාශනය සඳහා මෙන්ම ප්‍රවන්ඩත්වය හා මර්දනය සඳහා ද නොවන, නිහඬ ස්පාඤ්ඤවරුන් බහුතරයක් සිටින බව මම විශ්වාස කරමි” යනුවෙනි.

කම්කරු කොමිසම් නිලධාරී ෆර්නන්ඩෝ ලෙස්කානේ අවධාරණය කරන්නේ, කම්කරුවන් විසින් මැඩ්රිඩය ප්‍රතික්ෂේප කරමින් කරන සියලු කටයුතු ඔහුගේ සමිතිය විසින් අධෛර්යමත් කරනු ඇති බවය. “දඬුවම් ලැබිය හැකි කටයුතු වලට රාජ්‍ය සේවකයින් යොමුවන පරිදි හෝ සිවිල් නීති කඩකිරීමට තුඩුදෙන එකදු උපදේශයක්වත් අප විසින් දෙනු ලබන්නේ නැතැයි” ඔහු අනතුරු ඇඟවීය.